

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/58715
12 Şubat 2015

Sayı : 64272063- 610 -474
Konu :Yazılı Soru Önergesi (7-58715)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: TBMM Başkanlığının 14.01.2015 tarih ve 43452547-120.00-210896 sayılı yazısı.

İstanbul Milletvekili Sayın Umut ORAN'ın tarafıma tevcih ettiği 7/58715 esas numaralı yazılı soru önergesi T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'ndan alınan bilgiler doğrultusunda aşağıda cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Taner YILDIZ
Bakan

EK :
Önerge Cevabı (2 Sayfa)

**İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN UMUT ORAN'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/58715)**

Sorular 1, 2, 3:

19 Haziran 2014 tarihinde Brent petrolün varil fiyatı, 115 doları aşmasına karşın Temmuz'dan bu yana devam eden düşüşle 24 Aralık 2014, bugün itibarıyla 61 dolara kadar indi.

Türkiye Seyahat Acentaları Birliği (TURSAB) Başkanı Başaran Ulusoy da düşen petrol fiyatları ile beraber havayolu firmalarının da uçak biletlerinde indirimde gitmesi gerektiğini belirterek, "Özellikle Rusya konusunda yapılacak indirimlerin çok büyük etkisi olur. Düşen petrol fiyatları ile beraber indirimlerin de gelmesi gerekiyor. Bu sayede gelen turist sayısını arttırabiliriz. Ayrıca iç turizm için de çok büyük faydası olacaktır. Türkiye'nin dört bir yanında açılan havalimanları ile beraber seyahat eden sayısı hızla artıyor. Bilet fiyatlarının düşmesi bu durumu hızlandırır. Havayolu şirketlerine çağrıda bulunuyorum" diye konuştu.

Bu kapsamda;

- Petrol fiyatları neredeyse yarı fiyatına kadar gerilemesine rağmen uçak bilet fiyatları neden bir türlü indirilmemektedir?
- İnen petrol fiyatlarının uyarlanarak uçak bilet fiyatlarının da düşürülmesi amacıyla neden firmalar nezdinde girişimde bulunmuyorsunuz, bulundunuzsa neden sonuç alınamıyor?
- Ham petrol fiyatlarında Haziran 2014'ten bu yana yüzde 50'ye yakın yaşanan düşüş neden Türkiye'de akaryakıt pompa fiyatlarına yansıtılmamaktadır?

Cevaplar 1, 2, 3:

5015 sayılı Petrol Piyasası Kanunu'na göre, petrol fiyatları 01/01/2005 tarihinden itibaren en yakın erişilebilir dünya serbest piyasa oluşumu dikkate alınarak serbest piyasa koşullarına göre oluşmakta olup, rafineri fiyatlarının endeksle oluşturulması, dağıtıcı ve nakliye paylarının tavanı gibi fiyatların dolaylı veya dolaysız olarak kamuca belirlenmesine ilişkin uygulamalar sona erdirilmiştir. Ayrıca petrol piyasasında dolaşımda tüm petrolerin fiyatı, ham petrol fiyatındaki değişimlerden etkilenmekle birlikte, her bir ürünün fiyat teşekkülünün arz-talep mekanizmasına göre ayrı ayrı oluştuğu, fiyatların oluşumuna etki eden birçok faktörün de bu süreçte rol oynadığı bilinmektedir. Ham petrol fiyatı ve benzin, motorin gibi ürünlerin kendi arz-talep koşullarının yanı sıra navlun bedeli, döviz kuru, ülkelerin mevzuatlarına göre gümrük vergileri, ÖTV ve KDV gibi diğer vergileme unsurları gibi hususlar yanında tarafların özel hukuk çerçevesinde aralarında kararlaştırdıkları unsurlar, belirli bir zamandaki konjonktürel gelişmeler gibi birçok husus fiyat oluşumuna etki edebilmektedir. Bu kapsamda fiyatlar serbest rekabet ortamında piyasada belirlenmektedir.

Dolar-Brent-Motorin (İstanbul Avrupa Yakası) Fiyatları Ve Değişimleri

	Dolar	Brent (\$/Varil)	CIF Motorin (\$/Ton)	CIF Motorin (TL/lit)	Motorin Vergili (TL/Lit)
20.Haz.14	2,1306	115,26	957,5	1,72	4,49
20.Oca.15*	2,3424	47,01	481	0,95	3,57
Değişim (%)	9,94	-59,22	-49,77	-44,65	-20,49
Fark TL/LT				0,77	0,92

*Son fiyat değişim tarihidir.

Yukarıdaki tabloda görüldüğü gibi, Brent petrolde % 59,22 düşüş yaşanırken, motorin ürün fiyatında % 49,77'lik bir düşüş gerçekleşmiştir. Aynı dönemde dolar kuru ise % 9,94 artmıştır. Dolayısıyla burada önemli olan ürünün kendi fiyatındaki ve dolar kurundaki değişimlerdir. Bu çerçevede, motorinin CIF fiyatı yaklaşık 77 kuruş düşmüş olup, bu düşüşün yurt içi fiyatlara yansımaları da 92 kuruş olmuştur. Dolayısıyla yurt içi fiyatlar uluslararası piyasada ve dolar kurunda yaşanan gelişmelerle paralel olarak değişim göstermiştir.

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN UMUT ORAN'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/58715)

Dolar-Brent-Benzin (İstanbul Avrupa Yakası) Fiyatları Ve Değişimleri

	Dolar	Brent (\$/Varil)	CIF Benzin (\$/Ton)	CIF Benzin (TL/lit)	Benzin Vergili (TL/Lit)
20.Haz.14	2,1306	115,26	1061,25	1,71	5,12
20.Oca.15*	2,3424	47,01	484,5	0,86	4,10
Değişim (%)	9,94	-59,22	-54,35	-49,89	-19,92
Fark TL/LT				0,85	1,02

*Son fiyat değişim tarihidir.

Aynı şekilde yukarıdaki tablodan da görüleceği üzere benzin ürününün uluslararası piyasa fiyatında dolar bazında % 54,35 oranında düşüş yaşanmıştır. Benzinin ürün fiyatı uluslararası piyasada 0,85 TL/Litre ucuzlamış olup, söz konusu indirim vergili fiyatlara 1,02 TL/Litre olarak yansımıştır.